

Ангел Каралийчев
Есенна приказка

– Славенце – рече болната птичка, като се надигна от гнездото и погледна със светлото си око надолу към пиленето, което шумолеше в тревата и миеше с росни капки перцата на крилата си, – иди, маминото, в лозята да ми намериш едно зрънце от жълт грозд, че ми е изгоряла душицата за сладко нещо!

– Отивам, мамо. Додето се дигне росата от жълтите листа на брезвата горичка, ще си дойда. Ти лежи в гнездото и чакай.

Славейчето пъргаво разпери своите малки криле и се упъти право към дядовото Радойково лозе, където под лозите зрееха най-едриите жълти гроздове. Седнал под една праскова, дядо Радойко плетеше кошница от лозина. От време на време посягаше нагоре с ръка, откъсваше някоя мека праскова, раз-хапваше я и пак се навеждаше над кошниците. До гърба му лежеше гътната празна газена тенекия. От време на време старецът удряше с тоягата си и плашеше косовете да не кълват гроздето. Тя му беше барабан.

Славейчето качна на едно клонче над дядовата Радойнова глава и почна тънко да чурулика.

– Дядо Радойко – думаше то, – ще ми позволиш ли да откъсна едно зрънце грозде за болната си майка? Тя лежи в гнездото и чака. Може ли?

Но старецът не му отвърна нищо, защото не разбираше славеев език. Молбата на славейчето му се стори песен.

– Брей, че хубаво пее крилатичкото! – въздъхна той, бутна си калпака на темето и посегна да откъсне още една праскова.

Птичето пръпна нагоре, побягна към долния край на лозето и реши да открадне едно зрънце. Слезе под една кичеста лоза с бяло грозде и усатата му се наляха, като погледна натегналите надолу кехлибарени гроздове. Но то не посмя да клъвне от гроздето, ами се огледа да види няма ли на земята някое отронено зрънце – него да вземе. Под нея лозя нямаше. Славейчето подскокна под друга и там намери едно. Туй зрънце беше паднало отвисоко и тъй силно се ударило, че се беше пукнало. Протегналия нашето пиле и разтвори човка. Но щом докосна плода за кожицата, над главата му изгърмя дядо Радойко с празната тенекия. Разтреперано от ужас, славейчето остави зърното и хвъркна да бяга с всички сили. Върна се при болната си майка и почна да й разправя преमेждието си.

– Нищо – въздъхна майка му и почна да го милва нежно с крилото си по главата, – нищо, пиленце, друг път ще ми донесеш грозде. Когато дядо Радойко обере лозето си, там няма да има никого. Ти ще идеш, ще претърсиш всичките лози и ако имаме късмет, ще намериш някое

забравено зърно. Нищо, чедо – хортуваше тя и очите ѝ потъваха във влага.

Славейчето се нажали, хвъркна навътре в гората и кацна на една лешникова вейка над горския път. Въздъхна. Мъката, която се беше натрупала в душата му, натежа и почна да напирва навън. То отвори уста и запя, но песента му беше толкова жална, че разплака белия камък, който стоеше забит край пътя с едно черно число на челото. Едри каменни сълзи, затупкаха в праха и без малко щяха да удавят една тънконога мравка, която случайно минаваше край камъка.

Мравката побягна настрана и погледна учудено с големите, си очи.

– Защо плачеш, камъко? – попита тя.

– Славейчето ме разплака. Песента му е тъй жална, че не мога да сдържам сълзите си. Питай него.

– Хей, песнопоецо – провикна се тя, – защо разплакваш камъните? Ела тука да ми разкажеш!

Славейчето слезе, кацна на пътя до мравката и всичко и разказа.

– Само за едно гроздово зърно ли ти е мъката, нямаш ли друга грижа? – попита мравката.

– Нямам – отвърна птичето.

– Тръгвай тогава на кладенчето с мъхнатата коруба, дето е под синора на дядовото Радойково лозе. На пътеката под самото кладенче ще намериш не едно, а две жълти гроздови зърна. От дядовото Радойково лозе са. Всеки ден на пладне дядо Радойко слиза на кладенчето да си налее вода в кратунката. Вчера той донесе един голям грозд и го потопи в кладенчето да истине. Когато си тръгна и дясната му ръка почна да трепери – нали ръцете на старите хора винаги треперят – от грозда се отрошиха двете най-сладки зърна и паднаха на земята. Аз като ги видях, очите ми останаха в тях. Помислих си: „Ех, да мога някак да търкулна едното към дома!“ Но няма как. Зърното е тежко, пък аз съм слаба. Не мога да го мръдна. Иди поне ти. Клъвни едното, а другото занеси в гняздото на майка си.

Славейчето се втурна към кладенчето и намери гроздовите зърна, зарадва се, пръпна с криле, грабна ги лакомо с човка и литна назад. Когато мина край жилището на мравката, то пусна пред вратата ѝ едното зърно, а другото отнесе на болната си майка.

КРАЙ

© Ангел Каралийчев

Сканиране и разпознаване: unicode, 2007

Редакция: ВНorse, 2007

Публикация:

Ангел Каралийчев, НАЙ-ТЕЖКОТО ИМАНЕ – ПРИКАЗКИ И РАЗКАЗИ

Съставител ГЕОРГИ СТРУМСКИ

Библиотечно оформление СТЕФАН ГРУЕВ

Редакционна колегия ЕФРЕМ КАРАНФИЛОВ, ИВАН ЦВЕТКОВ, ЙОРДАН МИЛЕВ,
КАМЕН КАЛЧЕВ

Отговорен редактор НИКОЛАЙ ЯНКОВ. Редактор на издателството АННА
ПАНЧЕВА

Илюстрации АЛЕКСИ НАЧЕВ. Художник на корицата РАДОЙ БОЯДЖИЕВ.

Художествен редактор ИВАН МАРКОВ

Технически редактор ЕЛЕНА МЛЕЧЕВСКА. Коректор ТАНЯ СИМЕОНОВА

Първо издание. ЛГ. V. Тематичен № 13/9537172431/6006-2-79

Дадена за набор на 23. IV. 1979 г. Подписана за печат на 27. IX. 1979 г. Излязла от
печат на 10. X. 1979 г.

Поръчка № 118. Формат 1/16 60×90. Тираж 60 000. Печатни коли 16. Издателски коли
16. Цена 2 лв.

„НАРОДНА МЛАДЕЖ“ – ИЗДАТЕЛСТВО НА ЦК НА ДКМС. МОНОФОТО, ПЕЧАТ
И ПОДВЪРЗИЯ ДПК „Д. БЛАГОЕВ“. СОФИЯ – 1979

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3389>]